

OZVĚNY

ONDŘEJOVA , TŘEMBLAT A TURKOVIC

Číslo 1, únor 2008

Vydává obec Ondřejov

HLEDÁNÍ DOMOVA: KRAJINA

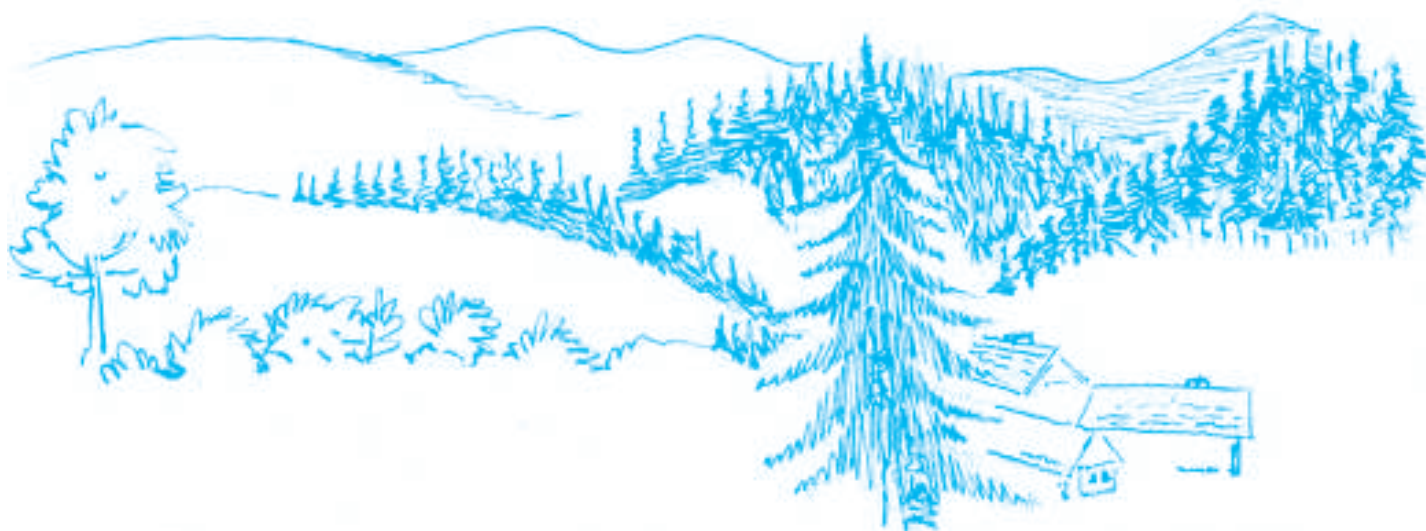
Patřím ke generaci, která nemá kořeny. Stěhovala jsem se pomalu tolikrát jako Božena Němcová. Už jako dítě jsem s rodiči putovala z rozbombardované Prahy do severočeské měsíční krajiny, plné povrchových dolů a dýmajících komínů. Pak jsem pobývala na vrcholcích Krušných hor, ve středních Čechách a vrátila se zpět do Prahy okruhem přes půl života. Jednoho dne jsme si s manželem řekli, že bychom rádi na stará kolena našli nějaké klidné místo, kde je spousta stromů a luk plných bylin, kde dosáhneš k podbití chalupy jen tak, kde žijí neznámé dvounohé bytosti, ale sousedé, a kde je člověk svým chováním, názory a činy tvorem veřejným.

Bylo to počátkem ledna před patnácti lety. Projížděli jsme zdejší krajem a nevěřičně zírali na malebné návěje sněhu nad silnicí, na omamně krásnou křivku údolíček, se zubatým zeleném horizontem kolem dokola. Zastavili jsme na kraji nejbližšího úvozu a nadechli se čistého vzduchu. Vlevo se tyčila linie borovic, rámuující hlubinu jevanských lesů, Voděradské bučiny, Holý vrch. Dál se oči sklouzly s oblinou polí až do ladovsky půvabných Zvánovic. Nad nimi se – jako tahy štětce – vlnily další linie smrků, borovic, bříz a buků. Někde v těch místech za Ostrou skálou byl v zeleni schovaný Ondřejov.

Třemblatské domky se krčily podél esovitých zataček, schoulené pod Koženým vrchem, Vlčím halířem, Oborou. Pohlédli jsme na sebe a věděli, že jsme zakotvili. V tom okamžiku jsme samozřejmě ještě netušili, co nás tu čeká. Ale velmi brzy jsme pochopili, že domov začíná od rukou, rozedraných starými cihlami, od trámů, které vlastnoručně zbavíš červotočů, od hlíny, kterou pokorně zvedneš v dlani a promneš.

Pro naše vnuky už je to tady domov odjakživa. Poprvé byli pod naši střechu přineseni jako kojeňata, prožili tu svá ničitelská období, kdy se dědovi ztrácely šroubováčky a písek byl i v talířích, až po dnešek, překypující jejich vlastním svébytným rozumem. Když však vezmeme psy a vyjdeme na louky nad Třemblaty, brouzdáme orosenou trávou a nahlížíme do lesa, zaposlouchají se děti do všeho toho bzučení, cvrlikání a šumění, a pak se tichými hlásky ptají: „Babi, co to tu tak voní?“

Jana Pohanková

CO SE DĚJE V OBCI

Jak hospodaříme

Jednou z nejdůležitějších povinností starosty, rady i zastupitelstva je udržovat obecní finance ve zdravém stavu. Skončili jsme první rok hospodaření od voleb a skládáme účty: jak se nám dařilo?

Ať tedy mluví čísla. Za rok 2007 jsme měli příjmy 12,8 mil. Kč a výdaje 10,3 mil. Kč, ušetřili jsme tedy 2,5 mil. Kč. Tento dobrý hospodářský výsledek je vidět i na našich bankovních účtech. Na počátku roku 2007 jsme měli v bance 6,49 mil. Kč, na konci roku už 8,93 mil. Kč, a to znamená, že nám za rok na účtě přibylo skoro 2,44 milionu korun.

Hospodařili jsme úsporně, snažili jsme se nevydávat peníze zbytečně (např. jen na provozu obecního úřadu jsme proti rozpočtu ušetřili 150 000 Kč), ale rozhodující byly jiné dva důvody: jednak se dobře dařilo hospodářství v celém státě, takže obec měla lepší daňové příjmy, než jsme očekávali, a za druhé jsme se v roce 2007 nepouštěli do žádných větších investic, měli jsme jen běžné výdaje. V prvním roce si starosta musí „osahat“ finance, aby věděl, jaké větší investice si obec může dovolit. Kromě toho nebyly v r. 2007 ještě k dispozici žádné peníze z fondů EU a všechny investice bychom museli celé platit sami. To se v roce 2008 změní, jak píšeme v následující kapitole o dotacích.

Naše další plány ukazuje rozpočet na rok 2008, který schválilo zastupitelstvo a který uveřejňujeme na vývěsce i na webových stránkách obce www.obceondrejov.cz. Největší výdajovou položkou v rozpočtu je nákup pozemku pro školu, to je investice do budoucnosti obce. Další velkou částkou je přestavba Obecního domu – s tou musíme už letos začít, abychom mohli rozšířit prostor pro školku. Dále je v rozpočtu pamatováno na řadu projektů, jednak na rozšíření vodovodu a kanalizace, jednak i jako podklad pro žádosti o dotace na jiné akce.

Dostali jsme dotaci, snažíme se i o další

Jedna čerstvá a dobrá zpráva: na webu Operačního programu životní prostředí už je oznámeno, že naše obec dostane **dotaci ve výši 2,28 mil Kč na zateplení Obecního domu v Ondřejově a přeměnu jeho vytápění na tepelné čerpadlo**. Žádost jsme podávali loni v říjnu, bylo to neskutečné papírování, ale mám radost, že z toho nakonec něco bylo. Mezi výdaji, které z této dotace budeme financovat, je výměna oken a venkovních dveří v celém „kulturáku“, zateplení té části, která ještě není zateplená (v r. 2005 jsme zateplovali východní a jižní stěnu sálu) a zateplení podlahy půdy. Současně budeme za vlastní peníze přestavovat prostory bývalé hospody na obecní úřad a knihovnu. Jak už jistě víte, nastanou pak „škatule, hejbejte se“: obecní úřad se přesune do nových prostor, na jeho dnešní místo se přestěhuje družina a na místo družiny a knihovny v Andresově vile se rozšíří školka. To vše by se mělo stát během letošního roku, doufejme, že vše bude hotové do začátku září.

Snažíme se samozřejmě dostat i další dotace z Evropské unie i z českých národních zdrojů. Pokud jde o vodovod, tam především musíme čekat, až bude vodovodní přivaděč z Kunic dostavěn až k nám (půjde do Mnichovic, Struhařova, Třemblat, Zvánovic, pak přes les do Ondřejova, Turkovic a Lensedel). Svazek obcí Region Jih, který tento přivaděč staví a jehož jsme členem, podal žádost o dotaci na celý tento úsek, ale reálně je očekávat, že ministerstvo zemědělství dá dotaci nejdřív na úsek do Mnichovic a Struhařova, další trasa k nám přijde na řadu až později. Připravujeme podání žádosti o dotaci na kanalizaci, tam je zatím problém s přechodem přes některé soukromé pozemky v Ondřejově a v Turkovicích. Je

však třeba si uvědomit, že peněz, které naše úřady vyčlenily z evropských fondů na vodovody a kanalizace pro obce pod 2000 obyvatel, je žalostně málo: na všechny tyto obce v republice – a je jich víc než 5 000! - jde ročně jen okolo 700 mil. korun. Přitom jen naše obec bude na vodovod a kanalizaci potřebovat víc než 100 milionů, takže v „dotačním balíku“ je ročně peněz asi jen na 7 obcí z celé země. Bohužel, spousta peněz se místo toho dává na nejrůznější hlouposti, například na semináře, na které nikdo nechodí, nebo na různá informační centra, bez kterých se určitě dá obejít.

Ale snažíme se i tak nevynechat žádnou možnost, jak dotace dostat. Poslední den v lednu jsme požádali o dotaci na **zateplení budovy mateřské školy**. Chtěli jsme současně požádat o dotaci na odbahnění rybníka u areálu ZD a na rekonstrukci jeho hráze, která je narušená povodní. Měli jsme už všechny papíry připraveny, ale bohužel se ukázalo, že v bahně je příliš mnoho arzenu. To je jedovatý těžký kov, který je v malém množství obsažen v uhlí. Při topení se dostane do sazí a popílku, spláchne se do rybníku a problém je hotový. Likvidace takového bahna je velmi složitá a musíme na to mít speciální projekty a povolení. Proto jsme tuto žádost zatím odložili a podáme ji později, až se nám podaří problém s arzenem vyřešit. Bude však také třeba zamezit přítékání splašků, které z některých domů tečou do dešťové kanalizace a odtud do rybníčku.

Dále připravujeme žádost o dotaci na rekonstrukci veřejného osvětlení a samozřejmě jakmile budeme mít pozemek, budeme hledat i peníze na novou školu.

Nejsem přítelem dotací. Vždycky říkám, že obce potřebují příjmy, ne dotace. Kdybychom měli aspoň o pět milionů ročně větší daňové příjmy, žádné dotace bychom nepotřebovali. Ale v tuto chvíli je bohužel nastavena situace tak, že obce mají malé příjmy a musejí bojovat o dotace. Tak budeme bojovat.

Další zprávy

Udělalí jsme **výběrové řízení na odvoz odpadu**. S dosavadní firmou, Technickými službami Benešov, jsme byli velmi spokojeni pokud jde o kvalitu svozu, ale horší to bylo už s cenou, která byla podle našeho názoru příliš vysoká. Do výběrového řízení jsme dostali nabídky od čtyř velkých společností, které v okolí svážejí odpady; jejich ceny na první rok svážení byly tyto: Remondis 851 246 Kč, Technické služby Benešov 823 807 Kč, ASA 663 377 Kč a ASP služby 613 789 Kč. Vítězem se tedy stala firma ASP služby s cenou, která je o víc než 200 000 korun ročně levnější než dosavadní firma. Jak už bylo vyhlášeno, novým svozovým dnem je čtvrtek. Bohužel první svoz s novou firmou poznamenalo nepříznivé počasí – silné náledí.

V současné době provádí firma ČEZ Distribuce **rekonstrukci svých rozvodů v horní části náměstí**. Místo vzdušného vedení,

kteří naše krásné náměstí hyzdilo, tam bude položen podzemní kabel, stejně jako to už je hotové na jižní straně náměstí. Využíváme toho, abychom si do výkopu nechali položit i svůj kabel veřejného osvětlení a připravit základy pro nové stožáry se svítidly. Kromě toho ale ČEZ sundá i vzdušné vedení, kterým je napájeno veřejné osvětlení ve Školní ulici z náměstí. Abychom větve ve Školní opět připojili, budeme muset položit kabel do ulice Průběžné (od svítidla před obecním úřadem až ke Školní). Je to investice, s kterou jsme nepočítali, ale je nutná, má-li světlo ve Školní svítit i nadále.

Firma Barvy a laky Hostivař, která před nedávnem koupila podnik Bekos, by chtěla v areálu ZD postavit **nový velký sklad barev**. Rada s tímto záměrem **nesouhlasí**, protože by to znamenalo další dopravní zátěž naší obce. Dopravní napojení tohoto skladu by muselo vést přes pozemky obce, bez našeho souhlasu tedy sklad nemůže vzniknout.

Další skladovou halu, tentokrát ve formě stanu na ploše okolo 1000 m², chtěl jiný žadatel postavit na kopci nad Turkovicemi, na parcele, kde dnes stojí vysoký dům u cesty od křížku k Lensedlům. Také tuto žádost rada zamítla, protože byla v rozporu s územním plánem.

Koupili jsme **sněhovou frézu** Jonsered, kterou budeme provádět zimní údržbu chodníků.

Dostali jsme zprávu o trvajícím **znečištění podzemní vody pod Kampeličkou** chlorovanými uhlovodíky z bývalého Remosu. Nejvíce je znečištěna studna u pana Dřížhala, i nadále se nachází znečištění ve studnách u Kyclerů, u Sadílků, u Havránků a u paní Palmové. Znepokojující je, že se chlorované uhlovodíky v podzemní vodě šíří už i do Družstevní ulice – byly nově nalezeny v obecní studni před Kalendovými. Mírně znečištěná je voda u Šálů. V ostatních studnách, z kterých se braly vzorky, totiž v parčíku před Kampeličkou, u Zemanů, u Pavlasů, u Micků a u Burminových je obsah chlorovaných uhlovodíků v normě.

S Astronomickým ústavem jednáme o **směně** našeho pozemku na Mandě (pole blízko lomu, kde se konaly zábavy) za areál bývalé kotelny na Bělidlech a přilehlé pozemky. Zastupitelstvo obce záměr této směny schválilo.

Nová ulice, která odbočuje z Větrné k Vystavělům a Böhům, dostala na zasedání zastupitelstva své jméno: **Nad Křížkem**.

V Jihlavě se konalo ustavující zasedání **Sdružení místních samospráv**, mezi jehož členy také patříme. Toto sdružení má za cíl prosazovat zájmy menších měst a obcí, zejména při rozdělování daňových příjmů, ale samozřejmě i v jiných věcech. Jak už jsem psal v minulém čísle Ozvěn, podle zákona o rozpočtovém určení daní dostávaly až do roku 2007 malé obce přibližně 5krát méně peněz na obyvatele než Praha a 3krát méně než další velká města. Proto z balíku peněz, který je určen městům a obcím, dostávaly Praha, Brno, Ostrava a Plzeň víc než polovinu, ačkoliv mají dohromady jen asi 20 % všech obyvatel ČR. „Odbojní starostové“, především ze Zlínska, kteří stáli spolu s paní senátorkou Juřenčákovou u zrodu nového Sdružení, dokázali vyjednat s Ministerstvem financí návrh novely zákona, který byl pak přijat parlamentem a podle které se příjmy menších obcí od letoška zvyšují. Pro naši obec to bude znamenat skoro o milion větší daňové příjmy. To je velký úspěch, ale rozdělování daňových peněz stále ještě není úplně spravedlivé. V novém Sdružení se to pokusíme dále zlepšit.

Bude nad Seradovem satelitní městečko?

Na konec jsem nechal jeden problém, který považuji za důležitý. Naše obec má ve schváleném územním plánu celkem 55 hektarů zastavitelného území. To není málo. Počítáme-li 1000 m² na jeden dům, je to 550 domů, tedy přibližně 1600 nových

Socha sv. Ondřeje na snímku Martina Neumanna

obyvatel – navíc k dnešním 1100.

Ti všichni budou jezdit auty a potřebovat silnice a místní komunikace. Dnešní škola a školka jen tak tak stačí dnešnímu počtu dětí, dvojnásobek se tam určitě nevejde. Nebude stačit čistička. Prostě obecní infrastruktura není na tak velký příliv nových obyvatel připravena a představa, že obec ze svých zdrojů všechno zatáhne, postaví novou školu a školku, novou čističku a kanalizaci, je samozřejmě nesmysl. To bychom museli mít příjmy mockrát větší než dnes.

Když jsme schvalovali, že začneme pracovat na změně územního plánu, měli jsme na mysli jen drobné korekce a opravy, ne masivní rozšiřování zastavitelného území. Jenže majitelé některých pozemků to vidí jinak. Změnou územního plánu se jejich levné pole nebo louka změni v deset nebo dvacet stavebních parcel za deset nebo dvacet milionů, a pro to se už vyplatí něco dělat. Nejjednodušší je přijít na zastupitelstvo, tam chvíli mluvit (např. „investovala jsem do posudku a obec proti tomu dřív nic neměla, tak mi to dnes musíte schválit“). Bohužel zastupitelstvo má proti takovému tlaku sníženou imunitu a podlehne. Jako teď nedávno, když se jednalo o dvacet stavebních parcelách nad Seradovem. Jen málokdo chce být ten „zlý“, kdo se postaví proti.

Já si myslím, že další rozšiřování výstavby je pro obec špatné, a vystupuji proti němu na zastupitelstvu, i když jsem při tom v menšině. Nechci, aby jen kvůli velkému výdělku pár jednotlivců za chvíli začala kolabovat obecní infrastruktura – a začíná to už tím, že není dost míst ve školce. A nechci ani, abychom si zastavěli nejkrásnější místa v naší krajině. Máme odpovědnost, abychom naši obec předali svým nástupcům i dětem stále ještě krásnou a fungující, jak jsme ji zdědili po předcích. Jinak bychom byli jako marnotratný syn, který během pár let promrhá rodinný majetek budovaný po generace.

V mnoha jiných zemích, například ve Finsku, mají zákon, že zastavitelné území se smí rozšiřovat, jen když je už předem infrastruktura hotová, tedy např. když už je postavená škola,

školka, silnice, čističky. Náš stavební zákon říká, že zastavitelné území se smí rozšiřovat, až když je to dosavadní zastavěné - a to u nás ještě nějakou dobu nebude. I proto věřím, že satelitní městečko nad Seradovem neprojde přes státní úřady. Ale stejně to jsme především my sami, kdo musí myslet na budoucnost naší obce a rozhodovat se zodpovědně.

Martin Macháček

KALENDÁŘ AKCÍ

Sobota 9. 2., 19.00 Koncert Kruhu přátel hudby ve mlýně: Irvin Venyš – klarinet, Irena Černá – klavír (Mozart, Debussy, Berio, Bernstein atd.).

Pátek 15. 2., 17.00 Setkání dříve narozených v SKC se zajímavým programem a zpíváním při hudbě Honzy Beránka od 17 hod

Sobota 16. 2. Hasičský ples v Obecním domě

Neděle 24. 2., 8.30 - Zdravotní cvičení v SKC s prvky jógy vhodné pro všechny věkové kategorie s Dr. Janou Zachovou

Středa 27. 2., 9.30 - Maškarní dopoledne v SKC pro předškolní děti s rodiči

Sobota 1. 3. - Maškarní ples TJ Sokol v Obecním domě

Neděle 2. 3., 14.00 - Dětský karneval v Obecním domě

Pátek 7. 3., 17.00 - Kavárna dříve narozených jako setkání a volná zábava

Sobota 8. 3., 19.00 - Koncert Kruhu přátel hudby ve mlýně: Vlachovo kvarteto (Beethoven, Wolf, Schubert)

Pátek 14. 3., 17.00 - Kosmetická poradna s Lenkou Malinovou

Sobota 15. 3. - Ples veteránů v Obecním domě

Pátek 21. 3., 17.00 - Setkání dříve narozených v SKC se zajímavým programem

Středa 26. 3., 9.30 - Vítání jara pro předškolní děti s rodiči

Neděle 30. 3., 8.30 - Aerobik pro radost s mistry světa Olgou Šípkovou v SKC

Pátek 4. 4., 17.00 - Kavárna dříve narozených v SKC jako setkání a volná zábava

Pátek 11. 4., 17.00 - Kosmetická poradna v SKC s Lenkou Malinovou

Sobota 12. 4., 19.00 - Koncert Kruhu přátel hudby ve mlýně: Pavla Vykopalová – soprán, Zdeněk Klauda – klavír (písňový recitál - Dvořák, Janáček, Martinů, Suk, Verdi)

Neděle 13. 4., 8.30 – Zdravotní cvičení s náčiním v SKC s Dr. Dobrou Vejražkovou

Pátek 19. 4., 17.00 - Setkání dříve narozených v SKC se zajímavým programem

Středa 23. 4., 9.30 - Dopoledne v SKC pro předškolní děti s rodiči s programem

Neděle 27. 4., 8.30 - Cvičení při sedavém zaměstnání v SKC s Dr. Janou Zachariášovou

KÁMEN A KRAJKY

Ondřejov je malé městečko, na první pohled klidné. Ale čím víc pronikáte do hloubi jeho minulosti, tím víc nacházíte pozoruhodnosti.

Před základní školou stojí mezi lipami a kaštany nezvyklý pomník, hojně porostlý brečťanem. Je zvláště robustní, z místní červené žuly, v kombinaci s žulou bílou. Navrhl ho věhlasný architekt Otto Rothmayer na paměť padlým vojákům v I. sv. válce. Byl postaven v září 1928 kameníkem Janem Formánkem z Krhanic.

Zásluhy o vybudování pomníku má obec Ondřejov, tehdejší

„Okrašlovací spolek“ a „Spolek rodáků a přátel městečka Ondřejov“. Na jeho místě byl původně rybníček, na kterém plavaly husy. Jak jinak, než že husy hodně kejhalo a tím značně rušily výuku ve škole. Tak si písemně stěžoval tehdejší pan řídící školy Pešek. Mimo to byl v létě rybníček bahnitý a nevhledný a nedělal žádnou ozdobu městu. Tak se rozhodlo o stavbě pomníku.

Rodák z Ondřejova pan Svoboda, jehož potomci zde žijí dodnes, pracoval v Praze na Pražském hradě jako správce právě v době, kdy tam působil i architekt Otto Rothmayer a s největší

Prostranství před školou na starých fotografiích před postavením pomníku architekta Rothmayera a krátce po stavbě.

pravděpodobností jej sem kvůli pomníku přivedl. Od něj má také rodina Svobodova na zdejším hřbitově vlastní pomník z černého kamene. Tyto podrobnosti jsem se dozvěděla od pana Pavla Řezby a překvapivý byl i dovětek: „Paní Havelková by vám o panu Rothmayerovi řekla víc, je to její strýc.“ Domluvila jsem si tedy návštěvu u Havelků a příjemný večer stál opravdu za to. Před očima se mi rozvinul obraz z úplně jiného světa.

„Moji rodiče měli k Rothmayerům velice blízký vztah,“ vyprávěla mi paní Havelková. „Můj otec a architekt Rothmayer byli bratrance, vyrůstali spolu. A my jsme se často navštěvovali. Měla jsem moc ráda jejich dům v Praze-Střešovicích a hlavně zahradu. Strávila jsem tam v dětství spousty krásných chvil.“

Otto Rothmayer byl totiž žák a přítel architekta Josipa Plečnika, který upravoval v letech 1920-1934 Pražský hrad. Později, po odchodu Josipa Plečnika zpět do Lublaně, nastoupil na jeho místo na Pražský hrad, převzal po něm práci a zcela jí podřídil svůj život.

„K odpočinku mu sloužila jeho vlastní zahrada. Sám si ji navrhl, byla to jeho záliba,“ říká s úsměvem paní Havelková. „Byl v ní bazének s červenými rybičkami a měl tam kovový nábytek, který si také sám vyrobil. Bylo to obrovská zahrada, na tehdejší dobu neobvyklá. Rostly tam krásné, velké stromy, třeba ginkgo,